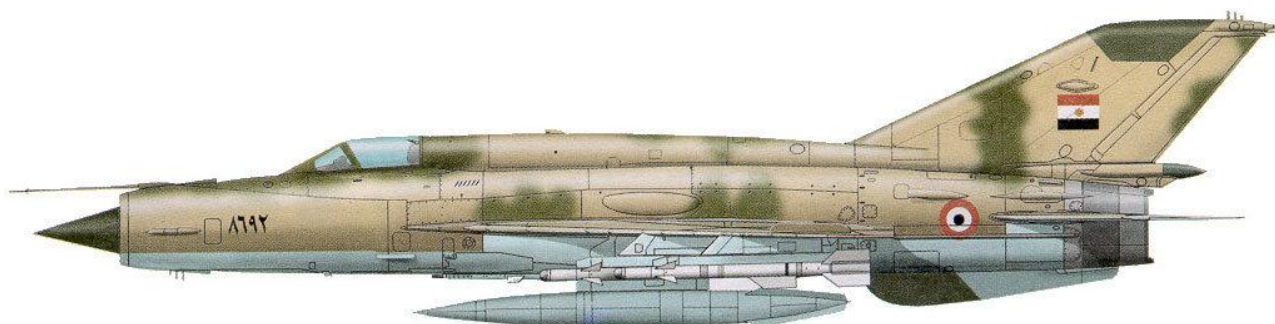

SOVĚTSKÝ SVAZ

(Военно-воздушные силы Советского Союза)

SESTŘELY PŘIZNANÉ PŘÍSLUŠNÍKŮM SOVĚTSKÉHO LETECTVA BĚHEM OPOTŘEBOVACÍ VÁLKY 1969 – 1970

JAN J. ŠAFAŘÍK

<http://aces.safarikovi.org/>

© 2009 – 2022 Jan Josef Šafařík

Thu Dec 22 08:27:34 AM CET 2022

datum	čas	příjmení	#	ИАП	ИАД typ	S. No.	kód	místo sestřelu	zbraň	číslo	výsledek	protivník	S. No.	pilot	jednotka	poznámky
War of Attrition 1969-1970																
13.04.1970		neznámý ⁽¹⁾	1	1	135 ^(*)	EAF MiG-21MF		pobřeží Rudého Moře / Suez	R-3S	½	zničen	F-4E			IDF/AF	2.
13.04.1970		neznámý ⁽¹⁾	1	1	135 ^(*)	EAF MiG-21MF		pobřeží Rudého Moře / Suez	R-3S	½	zničen	F-4E			IDF/AF	2.
13.04.1970		neznámý ⁽¹⁾	1	1	135 ^(*)	EAF MiG-21MF		pobřeží Rudého Moře / Suez	R-3S/23mm	1	zničen	F-4E			IDF/AF	2.
18.04.1970		Korotjuk, K. A.	-	v	135 ^(*)	EAF MiG-21MF			R-13	1	pravděpod.	RF-4E			IDF/AF	3.
08.06.1970		Coj., O. P.	-	1	135 ^(*)	EAF MiG-21MF				1	nepotvrzený	F-4E			IDF/AF	4.
08.06.1970		Coj., O. P.	-	1	135 ^(*)	EAF MiG-21MF				1	nepotvrzený	F-4E			IDF/AF	4.
22.06.1970		Salnik	1		35 ^(#)	EAF MiG-21MF		nad Suezským průplavem	R-13	1	zničen ?	A-4E			IDF/AF	5.
22.06.1970		Sujazin	1			EAF MiG-21MF		nad Suezským průplavem	R-13	1	zničen ?	A-4E			IDF/AF	5.
25.06.1970		Krapivin	-		35 ^(#)	EAF MiG-21MF		Suezský průplav, 20km v izraelském vzdušném prostoru	R-3	½	poškozen	A-4E			IDF/AF	6.
25.06.1970		neznámý	-		35 ^(#)	EAF MiG-21MF		Suezský průplav, 20km v izraelském vzdušném prostoru	R-3	½	poškozen	A-4E			IDF/AF	6.
23.07.1970		Salmikov	-			EAF MiG-21MF			R-13	1	poškozen	A-4E			IDF/AF	7.
30.07.1970	15:37~	Jurčenko, N. P.	1	2	135 ^(*)	EAF MiG-21MF		Egypt	R-13	1	zničen	Mirage IICJ			IDF/AF	8.
30.07.1970	15:37~	Ivlev	-		135 ^(*)	EAF MiG-21MF		Egypt	R-13	1	poškozen	Mirage IICJ	Shahak 6x	Asher Snir	119 Tayeset	8.
30.07.1970	15:37~	Žuravlev, V. A.	-	3	135 ^(*)	EAF MiG-21MF		Egypt	R-13	1	poškozen	Mirage IICJ	Shahak 52	Yiftah Spector	101 Tayeset	8.
30.07.1970	15:37~	Žuravlev, V. A.	-	3	135 ^(*)	EAF MiG-21MF		Egypt	R-13	1	poškozen	Mirage IICJ	Shahak 78	Abraham Shalmon	119 Tayeset	8.
07.08.1970		Coj, O. P.	1	1	135 ^(*)	EAF MiG-21MF			R-13	1	zničen	Mirage IICJ			IDF/AF	9.
sestřely dosažené poříslučník protivzdušné obrany:																
15.05.1970		Kutintsev	1			SA-3		Kairo-West	SA-3	1	zničen	IL-28U		Salah Rashed Riad Sakr	9 Sqn EAF	<i>Friendly Fire</i>
30.06.1970		Maliauka	1			SA-3		Z od Faid	SA-3	1	zničen	F-4E		Rami Harpaz Eyal Ahikar	201 Tayeset	
30.06.1970		Kovalenko	1			SA-3		Z od Faid	SA-3	1	zničen	F-4E		Yitzhak Peer David Ya'ir	201 Tayeset	
05.07.1970		Zavesnitsky	1			SA-3		Faid	SA-3	1	zničen	F-4E		Amos Zamir Amos Levitov	69 Tayeset	
18.07.1970		Tolokonnykov	1			SA-3		Faid	SA-3	1	zničen	F-4E		Shmuel Hetz Menahem Einy	201 Tayeset	
18.07.1970		Mansurov	-			SA-3		Faid	SA-3	1	zasažen	F-4E		Avihu Ben-Nun Shaul Levi	69 Tayeset	
03.08.1970		Popov	1			SA-3		Abu Suweir	SA-3	1	zničen	F-4E		Yigal Shochat Moshe Goldwasser	201 Tayeset	
03.08.1970		Kutintsev	-			SA-3		Abu Suweir	SA-3	1	zasažen	F-4E		Raanan Neeman Yoram Romem	201 Tayeset	

Poznámky:

1. Aleksandr Kotlobovskij ve své knize uvádí, že sovětské letectvo a PVO získaly během opotřebovací války celkem 21 sestřelů nepřátelských letounů (Котлововский, Александр В.: *МиГ-21 в локальных конфликтах*, Серия: Архив 500+, АрхивПрессм 1997).
2. V pondělí 13. dubna 1970 napadlo zvěno M. Zavgorodného z 1. eskadry 135. IAP dvojici letounů F-4. Vedoucí dvojice vypustila ze vzdálenosti 800 metrů čtyři rakety R-3S. Výbuchy prvních dvou zničily nepřátelský letoun. Druhý Phantom byl nejdříve poškozen výbuchem rakety a poté dorazen kulomety (Котлововский, Александр В.: *Оправдавший предназначение* %, *Авиация и Время*, № 6, 2007). Žirochov však ve své práci uvádí, že 13., 18. a 22. dubna 1970 se sovětsí piloti několikrát střetli s izraelskými piloty, ale tyto souboje skončili bez jakýchkoliv sestřelů na obou stranách (Žirochov, Michail: c.d.).
3. Mnohé prameny připisují K. Koročukovi jeden pravděpodobný sestřel letounu F-4E (Havrlant, Václav: *Le MiG-21 en Egypte et en Syrie 1962-1973* *, in *Air Magazine*, No. 12, 2003, Havrlant, Václav: *MiGy-21 v Egyptě a Sýrii 1962-1973* **, in *Revi Publications*, No. 41, 2004, ACIG Team: *Soviet Air-to-Air Victories of the Cold War, List of confirmed, claimed, and probable air-to-air victories scored by the Soviet pilots in different engagements during the Cold War, 1948-1989* ##, http://www.acig.org/artman/publish/article_301.shtml, http://s188567700.online.de/CMS/index.php?option=com_content&task=view&id=53&Itemid=47). Michail Žirochov však ve své práci uvádí, že 13., 18. a 22. dubna 1970 se sovětsí piloti několikrát střetli s izraelskými piloty, ale tyto souboje skončili bez jakýchkoliv sestřelů na obou stranách (Žirochov, Michail: *Rudý stín na Suezem*, in *Historie a plastikové modelářství*, No. 04, 2005). Vladislav Radina uvádí, že MiG-21 se pokoušeli 18. dubna 1970 napadnout letoun F-4 pilotovaný Ramimem Harpazem (Radina, Vladislav: *Operace "Banch", střetnutí Chel Ha'Avir s letectvem SSSR*, in *Aero Plastic Kits Revue*, No. 48, 1996). Jan Máče ve svém článku uvádí, že se sovětsí piloti na letounech MiG-21MF pokoušeli napadnout dvojici průzkumných Phantomů severně od Káhiry, ale do bojů aktivně nezasáhli (Máče, Jan: *Zapomenutá válka*, 3. část, in *Letectví + kosmonautika*, No. 24, 2000).
4. Oleg Grigorjevič Coj pocházel z korejské rodiny, přesunutý Stalinem z Dálného východu do Uzbekistánu. Od února do prosince 1970 se účastnil bojů v Egyptě. Vykonal celkem 42 bojových letů na letounu MiG-21MF a účastnil se dvou vzdušných soubojů. Většina pramenů se shoduje, že získal jeden jistý sestřel 7. srpna 1970 (Havrlant, Václav: c.d. *, Havrlant, Václav: c.d. **, ...). Objevují se však i informace o dvou nepotvrzených sestřelech letounů F-4E Phantom II dne 8. června 1970 (ACIG Team: *Egyptian Air-to-Air Victories since 1948, List of confirmed, claimed, and probable air-to-air victories scored by the Egyptian pilots since 1948* #, http://www.acig.org/artman/publish/article_271.shtml). Naproti tomu jedna z posledních prací Michaila Žirochova se o O. G. Coji zmiňuje, ale žádný jeho sestřel neuvádí (Žirochov, Michail: c.d.)
5. Dne 22. června 1970 měl sovětský pilot Salnik (někdy uváděn jako Salnikov či Salmikov) sestřelit na letounu MiG-21 MF izraelský letoun A-4 Skyhawk (Котлововский, Александр В.: c.d. %, Havrlant, Václav: c.d. *, Havrlant, Václav: c.d. **, ACIG Team: c.d. ##). Aleksandr Kotlobovskij uvádí, že na letoun byla navedena dvojice pilotů 35. ORAE Salnik – Krapivin. Nad Suezským průplavem vypustil Salnik dvě rakety R-3S, jež zasáhly nepřátelský letoun, který spadl do vod průplavu (Котлововский, Александр В.: c.d. %). Michail Žirochov ve svém článku uvádí, že na letoun byla navedena dvojice vedená Salnikovem, přičemž izraelský letoun A-4 zasáhlo dvěma raketami jeho číslo, kapitán Sujazin (Žirochov, Michail: c.d.). Další prameny se pak zmiňují jen o dvojici pilotů "vedené" Salnikem (Котлововский, Александр В.: *МиГ-21 в локальных конфликтах* %, Серия: Архив 500+, АрхивПрессм 1997, Polák, Tomáš – Shores, Christopher: *Stalin's Falcons, The Aces of The Red Star, A Tribute To The Notable Fighter Pilots of The Soviet Air Force 1918-1953*, Grub Street 1999).
6. Ve čtvrtek 25. června 1970 vzlétla dvojice vedená kapitánem Krapivinem proti izraelským bitevníkům A-4. Oba MiGy se nakonec dostaly 20 km do izraelského vzdušného prostoru, kde dokázaly zachytit z zatáčky obratný A-4 a poškodily je dvěma blízkými explozemi raket. Pilotovi se navzdory těžkému poškození podařilo po 25 km letu v malé výšce dosáhnout základny Bir Gifgafa (Žirochov, Michail: c.d.). Drtivá většina pramenů pak tento incident uvádí s datem 25. července 1970, avšak bez udání pilotů (Aloni, Shlomo: *Israeli Mirage and Nesher Aces* *, *Aircraft of the Aces* 59, Osprey Publishing Limited, 2004, Aloni, Shlomo: *Israeli F-4 Phantom II Aces*, *Aircraft of the Aces* 60, Osprey Publishing Limited, 2004, Котлововский, Александр В.: c.d. %, Radina, Vladislav: c.d., ...). Jan Máče ve svém článku uvádí, že "v některých pramenech se objevuje jméno Salmikov" (Máče, Jan: c.d.).
7. Tento sestřel zmiňuje mnoho pramenů (Havrlant, Václav: c.d. *, Havrlant, Václav: c.d. **, ACIG Team: c.d. ##). Je ale velmi pravděpodobné, že se jednalo o stejný incident, k němuž došlo 25. června (25. července) 1970. Například Bill Norton ve své knize uvádí datum 23. července, ale popis incidentu je naprosto shodný s popisem Michaila Žirochova, který tento souboj datuje 25. června 1970 (Norton, Bill: *Air War on the Edge: A History of the Israel Air Force and Its Aircraft Since 1947*, Midland Publishing Ltd, 2004).

8. Všechny tyto sestřely, kromě poškození Mirage IIICJ pilotem Ivlevem, uvádějí ve své práci Michail Žirochov a Aleksandr Kotlobovskij (Žirochov, Michail: c.d., Котлобовский, Александр В.: c.d. %). Většina pramenů však tento den nepřipisuje sovětským pilotům buď žádný jistý sestřel, nebo se zmiňují o jednom poškozeném Mirage IIICJ, který měl poškodit právě Ivlev (Havrlant, Václav: c.d. *, Havrlant, Václav: c.d. **, ACIG Team: c.d. ##, ...). Bill Norton a Shlomo Aloni uvádějí, že byl blízkým výbuchem rakety AA-2 poškozen letoun Ashera Snira, kterému se však podařilo s poškozeným letounem přistát na letišti Refidim (Norton, Bill: c.d., Aloni, Shlomo: c.d. *). Z popisu události je zřejmé, že se jednalo o letoun, který Michail Žirochov připisuje neznámému pilotovi. Je ale možné, že se jednalo právě o Ivleva.
9. V pátek 7. srpna 1970 dosáhl Oleg Grigorjevič Coj sestřelu, jak on sám vzpomíná, izraelského dvoumotorového průzkumného letounu, připomínajícího sovětský letoun Il-14 (Котлобовский, Александр В.: c.d. %). Některé prameny však uvádějí, že se jednalo o stíhací letoun Mirage IIICJ (Havrlant, Václav: c.d. *, Havrlant, Václav: c.d. **, ACIG Team: c.d. #, ACIG Team: c.d. ##).

Zkratky:

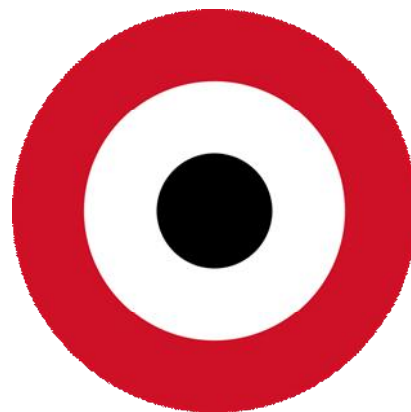
- (*) 135. stíhací letecký pluk, v Egyptské organizaci letectva veden jako 106. stíhací letecká brigáda letectva Sjednocené arabské republiky.
- (#) 35. samostatná průzkumná letecká eskadřila, v Egyptské organizaci letectva vedena jako 108. stíhací letecká brigáda letectva Sjednocené arabské republiky.
- (1) zvěno majora M. Zavgorodného.

EAF Egyptian Air Force / القوات الجوية المصرية / Al-Qūwāt al-Gawwīyā al-Miṣrīyā
friendly fire
IAD istrebitelnaja aviacionnaja divizia / истребительная авиационная дивизия – stíhací letecká divize
IAP istrebitelnyj aviacionnyj polk / истребительный авиационный полк – stíhací letecký pluk
IDF/AF Israel Defense Forces / Air Force - חיל האוויר, Heyl HaAvir
Tayaset peruť
v velitel

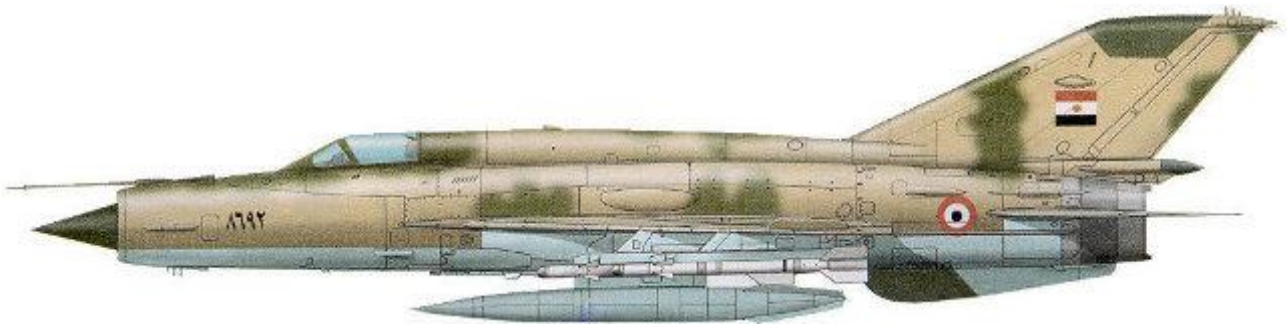
A-4E Douglas A-4 Skyhawk
F-4E McDonnell Douglas F-4 Phantom II
MiG-21 Mikojan-Gurjevič MiG-21
Mirage IIICJ Dassault Aviation Mirage III
R-3 K-13 [R-3, R-13] (NATO reporting name AA-2 Atoll)
R-13 K-13 [R-3, R-13] (NATO reporting name AA-2 Atoll)
RF-4E McDonnell Douglas F-4 Phantom II, photo reconnaissance
SA-3 C-125 "Нева"/"Печора", NATO reporting name SA-3 Goa

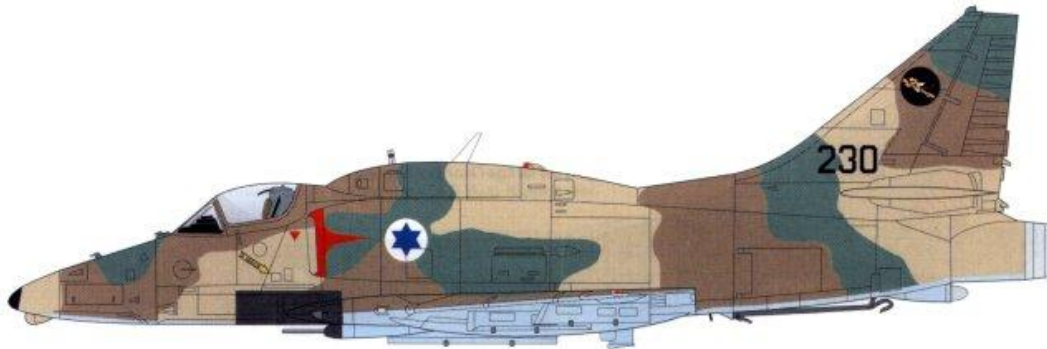
vlajka egyptského vojenského letectva
القوات الجوية المصرية,
Al-Qūwāt al-Gawwīyā al-Miṣrīyā

výsostné značení egyptského vojenského letectva

Mikojan-Gurjevič MiG-21MF, Egyptian Air Force (القوات الجوية المصرية, Al-Qūwāt al-Gawwīyā al-Miṣrīyā).

Douglas A-4 Skyhawk, Israel Defense Forces / Air Force - חיל האוויר, Heyl HaAvir.

Dassault Aviation Mirage IIICJ "Shahak", Israel Defense Forces / Air Force - חיל האוויר, Heyl HaAvir.

McDonnell Douglas F-4E Phantom II, Israel Defense Forces / Air Force - חיל האוויר, Heyl HaAvir.

McDonnell Douglas RF-4E Phantom II, Israel Defense Forces / Air Force - חיל האוויר, Heyl HaAvir.

Prameny a literatura:

- [1] Aloni, Shlomo: *Israeli Mirage and Nesher Aces*, Aircraft of the Aces 59, Osprey Publishing Limited, 2004.
- [2] Aloni, Shlomo: *Israeli F-4 Phantom II Aces*, Aircraft of the Aces 60, Osprey Publishing Limited, 2004.
- [3] Brzkovský, Marek: *MiGy nad Suezským průplavem, Sověští letci v Egyptě 1969–1974*, in *Válka revue Speciál*, 29. leden 2021.
- [4] Булыгин, В.Я.: *Война в небе Египта, К 30-летию участия советской авиации в Боевых действиях на Ближнем Востоке в 1969-1971 гг.*, «Техника и вооружение», №3, 2000 г.
- [5] Havrlant, Václav: *MiGy-21 v Egyptě a Sýrii 1962-1973*, in REVI, No.41, 2001.
- [6] Havrlant, Václav: *Le MiG-21 en Egypte et en Syrie 1961-1973*, in *Air Magazine*, No.12, 2003.
- [7] Hellebrand, Karel – Radina, Vladislav: *Chel Ha Avir (Izraelské letectvo)*, Svět křídél 1994.
- [8] Hugo, Jiří: *Proti raketám i MiGům*, in *Letectví + kosmonautika*, No. 13, 1995.
- [9] Котлобовский, Александр В.: *МиГ-21 в локальных конфликтах*, Серия: Архив 500+, АрхивПресст 1997.
- [10] Котлобовский, Александр В.: *Оправдавший предназначение*, *Авиация и Время*, № 6, 2007.
- [11] Máče, Jan: *Zapomenutá válka*, 3. část, in *Letectví + kosmonautika*, No. 24, 2000.
- [12] Norton, Bill: *Air War on the Edge: A History of the Israel Air Force and It's Aircraft Since 1947*, Midland Publishing Ltd, 2004.
- [13] Polák, Tomáš – Shores, Christopher: *Stalin's Falcons, The Aces of The Red Star, A Tribute To The Notable Fighter Pilots of The Soviet Air Force 1918-1953*, Grub Street 1999.
- [14] Radina, Vladislav: *Operace "Banch", střetnutí Chel Ha'Avir s letectvem SSSR*, in *Aero Plastic Kits Revue*, No. 48, 1996.
- [15] Погоза, С. Л. – Ачкасов, Н. Б.: *Засекреченные войны 1950—2000 гг.*, Издательство «Полигон», 2003.
- [16] Smíšek, Martin: *Operace Kavkaz, Tajná sovětská raketová válka nad Suezským průplavem*, AERO speciál 14, Jakab Publishing s.r.o., 2022. ISBN: 978-80-7648-066-7
- [17] Vojáček, Jiří: *Sovětské letectvo ve stínu pyramid, Operace Kavkaz 1970-1972*, in *Válka revue*, No. 3, 2021.
- [18] Žirochov, Michail: *Rudý stín na Suezem*, in *Historie a plastické modelářství*, No. 04, 2005.
- [19] Жирохов, Михаил Александрович: *Египетская одиссея советских лётчиков*, in *Крылья Родины*, № 3-4, 2017.
- [20] *30 июня 1970 г., Суэцкий канал*, *Воздушно-космическая оборона*, №5 (18) 2004, http://old.vko.ru/article.asp?pr_sign=archive.2004.18.09.
- [21] ACIG Team: *Soviet Air-to-Air Victories of the Cold War, List of confirmed, claimed, and probable air-to-air victories scored by the Soviet pilots in different engagements during the Cold War, 1948-1989*, http://www.acig.org/artman/publish/article_301.shtml, http://s188567700.online.de/CMS/index.php?option=com_content&task=view&id=53&Itemid=47.
- [22] ACIG Team: *Egyptian Air-to-Air Victories since 1948, List of confirmed, claimed, and probable air-to-air victories scored by the Egyptian pilots since 1948*, http://www.acig.org/artman/publish/article_271.shtml, http://s188567700.online.de/CMS/index.php?option=com_content&task=view&id=185&Itemid=47.
- [23] Цой Олег Григорьевич, Герои страны, http://www.warheroes.ru/hero/hero.asp?Hero_id=7749.
- [24] Хубара Рус, *Посвящается советским солдатам и офицерам, воевавшим на Ближнем востоке*, <http://www.hubara-rus.ru/>.
- [25] Gleize, Jean-Paul: *Aces*, <http://jpleize.club.fr/aces/homeaces.htm>.
- [26] Magnus, Alan: *Air Aces Home Page*, <http://users.accesscomm.ca/magnusfamily/airaces1.htm>.
- [27] Михайлов, Андрей: *Последний бой "Войны на истощение"*, *Воздушно-космическая оборона*, №5 (24) 2005, http://old.vko.ru/article.asp?pr_sign=archive.2005.24.08.
- [28] Михайлов, Андрей: *Живучесть боевых порядков*, *Воздушно-космическая оборона*, №3 (28) 2006, http://old.vko.ru/article.asp?pr_sign=archive.2006.28.10.
- [29] Mikoyan-Gurevich MiG-21 operators, Wikipedia, The Free Encyclopedia, http://en.wikipedia.org/wiki/Mikoyan-Gurevich_MiG-21_operators.
- [30] Пик *"Войны на истощение"*, *Воздушно-космическая оборона*, №1 (20) 2005, http://old.vko.ru/article.asp?pr_sign=archive.2005.20.09.
- [31] Попов, Константин: *Всегда готовы к бою*, *Воздушно-космическая оборона*, http://old.vko.ru/article.asp?pr_sign=archive.2005.22.30.
- [32] *Russia vs Israel - Авиация в локальных конфликтах*, <http://www.skywar.ru/rvi.html>.
- [33] Ткачев, Виктор: *Бои на Суэцком канале*, *Воздушно-космическая оборона*, №3 (16) 2004, http://old.vko.ru/article.asp?pr_sign=archive.2004.16.09.
- [34] Ткачев, Виктор: *Стрелы и Шилки" в бою*, *Воздушно-космическая оборона*, №6 (25) 2005, http://old.vko.ru/article.asp?pr_sign=archive.2005.25.07.